

Ungdomsledighed og marginalisering

Krisen har skubbet flere unge ud på kanten af arbejdsmarkedet

Den registrerede bruttoarbejdsløshed for de unge under 30 år er på knap 41.700 fuldtidspersoner. Den registrerede bruttoledighed medtager dog kun de arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere. Samlet står således ca. 39.100 unge kontanthjælpsmodtagere udenfor arbejdsmarkedet, som ikke medregnes i bruttoledigheden. Det svarer til, at mere end syv ud af ti unge kontanthjælpsmodtagere ikke regnes som arbejdsløse. I løbet af krisen er antallet vokset kraftigt, hvilket vidner om, at flere unge i løbet af krisen er blevet skubbet ud på kanten af arbejdsmarkedet.

af Senioranalytiker **Erik Bjørsted**
& Senioranalytiker **Jes Vilhelmsen**

20. december 2012

Analysens hovedkonklusioner

- Den registrerede bruttoledighed for de unge under 30 år var i oktober 2012 på knap 41.700 fuldtidspersoner (sæsonkorrigeret) mod knap 15.700 i juni 2008.
- Den registrerede bruttoledighed medtager dog ikke kontanthjælpsmodtagere i matchgrupperne 2, 3 og øvrige – de såkaldt ikke-arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere samt kontanthjælpsmodtagere, som midlertidigt er fritaget for rådighedsforpligtigelsen. Disse kontanthjælpsmodtagere regnes slet ikke for en del af arbejdsstyrken.
- Mere end syv ud af ti unge kontanthjælpsmodtagere regnes således ikke som arbejdsløse.
- Gruppen af kontanthjælpsmodtagere udenfor arbejdsmarkedet udgør i dag ca. 39.100 fuldtidspersoner og er i løbet af krisen vokset med ca. 18.200 fuldtidspersoner.
- Stigningen i gruppen af kontanthjælpsmodtagere udenfor arbejdsmarkedet indikerer, at krisen har skubbet flere unge ud på kanten af arbejdsmarkedet.
- Over halvdelen af de unge kontanthjælpsmodtagere i matchgruppe 2 og 3 har været på kontanthjælp i mere end et år.

Kontakt

Senioranalytiker
Erik Bjørsted
Tlf. 33 55 77 15
Mobil 27 68 79 50
eb@ae.dk

Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

Krisen marginaliserer unge

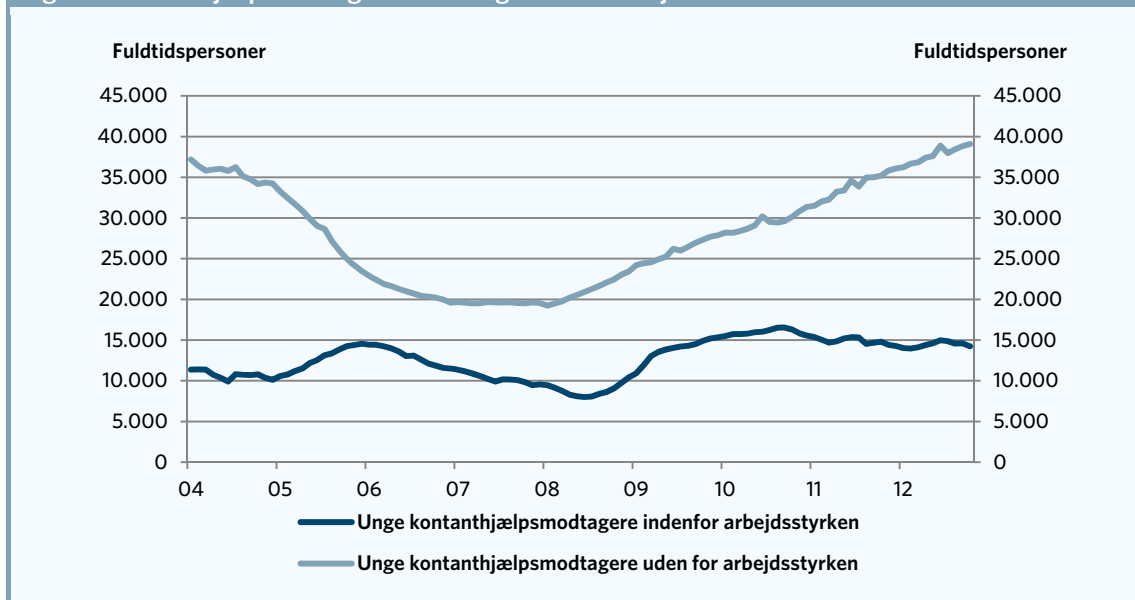
De unge er blevet hårdt ramt af krisen. Den registrerede bruttoledighed for de unge under 30 år, er således vokset fra knap 15.700 fuldtidspersoner i juni 2008 til knap 41.700 fuldtidspersoner i oktober 2012 (sæsonkorrigeret). Den registrerede bruttoledighed fortæller dog langt fra hele historien om, hvor hårdt de unge er blevet ramt af krisen.

Den registrerede bruttoledighed tæller nemlig kun dagpengemodtagere og de arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere fra matchgruppe 1 samt aktiverede. Kontanthjælpsmodtagere fra matchgrupperne 2, 3 og øvrige - de såkaldt ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere samt kontanthjælpsmodtagere, som midlertidigt er fritaget for rådighedsforpligtigelsen, tælles således ikke med i bruttoledigheden.

Samlet er der ca. 53.300 unge fuldtidspersoner under 30 år, som modtager kontanthjælp, men det er kun de ca. 14.200, som tælles med i bruttoledigheden. De resterende ca. 39.100 fuldtidspersoner tælles ikke som arbejdsløse.¹ Det svarer til at mere end syv ud af ti unge kontanthjælpsmodtagere ikke regnes som arbejdsløse.

Gruppen er siden den samlede arbejdsløshed var lavest i juni 2008, vokset med 18.200 fuldtidspersoner og vokser fortsat, mens antallet af arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere, ligesom bruttoledigheden, har været nogenlunde uændret de sidste par år. Det fremgår af figur 1.

Figur 1. Kontanthjælpsmodtagere inden- og udenfor arbejdsmarkedet

Anm.: Data er sæsonkorrigeret. Som kilde til antallet af kontanthjælpsmodtagere indenfor arbejdsmarkedet (de bruttoledige) bruges Danmarks Statistiks opgørelse over ledige og aktiverede kontanthjælpsmodtagere. Som kilde til det totale antal kontanthjælpsmodtagere anvendes Beskæftigelsesministeriets databank, jobindsats. Antallet af kontanthjælpsmodtagere uden for arbejdsmarkedet (de ikke-bruttoledige) beregnes så, som forskellen mellem det totale antal modtagere af kontanthjælp og antallet af kontanthjælpsmodtagere indenfor arbejdsmarkedet. Gruppen af kontanthjælpsmodtagere udenfor arbejdsmarkedet omfatter i figuren udover matchgruppe 2, 3 og øvrige (de ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere) derfor også personer, som midlertidigt er fritaget for rådighedsforpligtigelsen. Seneste observation er oktober 2012. Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik og Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Tallene vidner om, at flere unge som følge af krisen er blevet skubbet ud på kanten af arbejdsmarkedet og risikerer at blive tabt på gulvet.

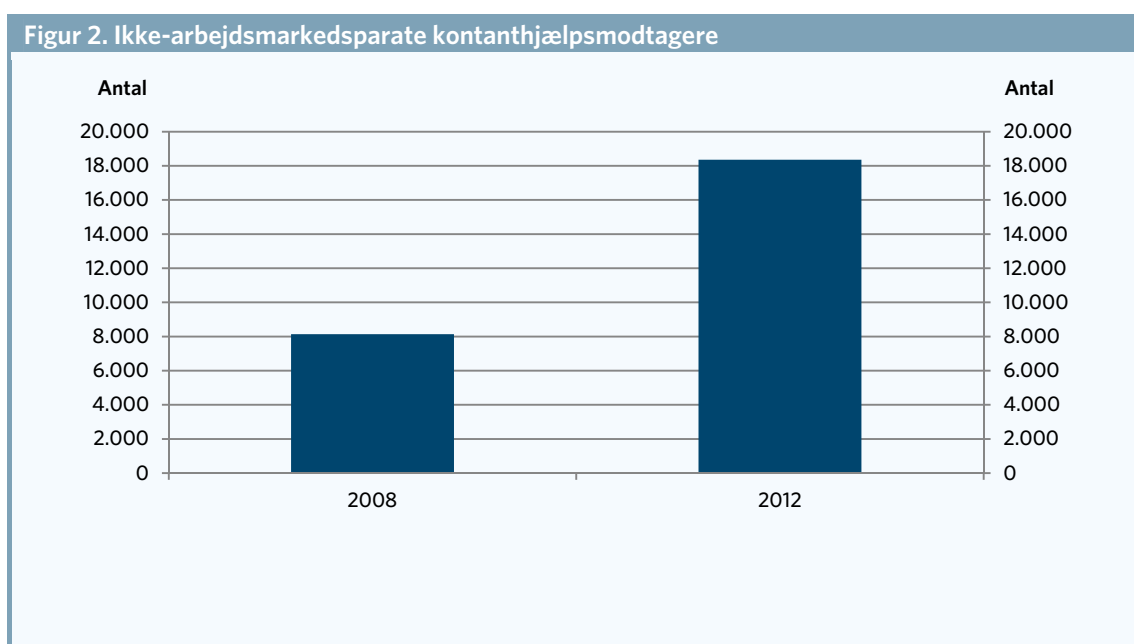
¹ Tallene er for oktober 2012 og er sæsonkorrigeret.

Særligt bekymrende er det, at så mange af de unge ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere har været på kontanthjælp i over et år, fordi erfaringerne viser, at personer, som i lang tid har været på kontanthjælp, har vanskeligt ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet.

Over halvdelen af de unge ikke arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere i matchgrupperne 2 og 3, har således været på kontanthjælp i over et år, svarende til ca. 18.000 personer. Det er en stigning på ca. 10.000 personer siden krisens udbrud i 2008.

Det fremgår af figur 2, som viser antallet af unge ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere fra matchgruppe 2 og 3, som havde modtaget kontanthjælp i over et år i dag sammenlignet med før krisen.

Figur 2. Ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere

Anm.: Der ses på antallet af unge ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere fra matchgruppe 2 og 3, som har modtaget kontanthjælp i mere end 12 måneder. Der ses på august 2008 i forhold til august 2012.
 Kilde: AE på baggrund af DREAM.

Der er risiko for, at de unge kontanthjælpsmodtagere udenfor arbejdsmarkedet ikke for alvor får en tilknytning til arbejdsmarkedet, og de risikerer i sidste instans at havne på sidelinjen og blive marginaliseret.

Mange af de unge skyggeledige kontanthjælpsmodtagere har ingen uddannelse

Udviklingen i antallet af unge kontanthjælpsmodtagere udenfor arbejdsmarkedet har været overraskende voldsom under denne krise. Én forklaring kan dog være det lave uddannelsesniveau blandt de unge kontanthjælpsmodtagere.

For unge kontanthjælpsmodtagere under 30 år som helhed har 75,2 pct. kun grundskolen, som højest fuldførte uddannelsesniveau. Det fremgår af figur 3.

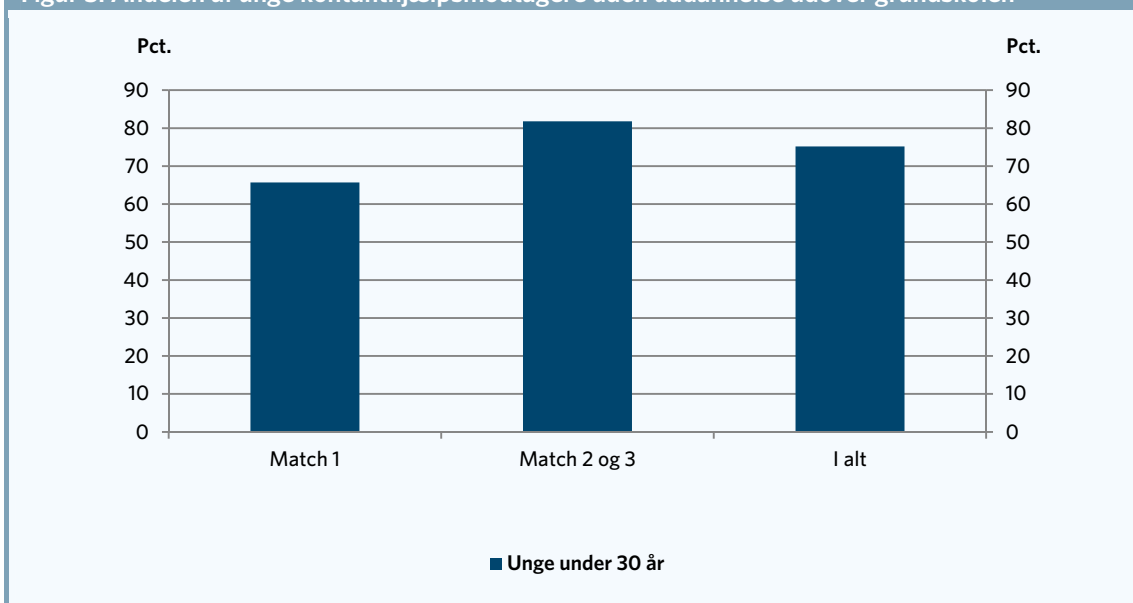
Som det også fremgår, er det specielt de ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere udenfor arbejdsstyrken, som har et lavt uddannelsesniveau. Blandt de ikke-arbejdsmarkedssparate kontant-

hjælpsmodtagerne udenfor arbejdsstyrken har således 81,8 pct. grundskolen, som højest fuldførte uddannelse.

Krisen har været hård ved de lavest uddannede i Danmark, og én af de mest nærliggende forklaringer på den dramatiske udvikling kan derfor være det lave uddannelsesniveau blandt de unge kontanthjælpsmodtagere.

Arbejdsmarkedet er i løbet af krisen formentlig også blevet mindre rummeligt og har i øjeblikket vanskeligere ved at rumme de svage grupper, som derfor risikerer at havne på sidelinjen. Den risiko øges, når man ikke får nogen uddannelse.

Figur 3. Andelen af unge kontanthjælpsmodtagere uden uddannelse udover grundskolen

Anm.: Der ses på andelen af kontanthjælpsmodtagere med grundskolen som højest fuldførte uddannelse. Der er set bort fra personer, hvor der ikke foreligger uddannelsesoplysninger. Der ses på andelen i september 2011, som er de senest tilgængelige data i forhold til uddannelsesoplysninger om kontanthjælpsmodtagerne.

Kilde: AE på baggrund af DREAM.